

"VUOSIRENKAAT"

TÄRKEIMMÄT LÄHTÖKOHDAT

"Vuosisirenkäat" ammentaa alueen vahvuuksista; Nokianvirta, teollisuushistoria sekä kattava viherverkosto nostetaan näkyväksi osaksi kaupungin keskustassa liikkumista. Nokian omaleimaista topografiaa, jossa keskusta seisoo harjun laella ja sitä ympäröivät rehevät purolaaksot, on hyödynnetty näkyvien optimoimiseksi sekä omaleimaisen kaupunkikuvan muodostamiseksi.

Nokian keskustalle ominaista rakennustyyppiä, pistetaloa, on tulkittu uudelleen mm. Pirkkalaistorille ja Matkakeskuksen eteläpuolelle sijoittuvien maamerkkitorien muodossa. Kaupunkikuvan yhtenäistämiseksi ja nokialaisten asumismuotojen rikastamiseksi näiden rinnalle on kuitenkin tuotu myös selkeämmin korttelirakennetta muodostavia rakennuksia. Laaja asuinrakentamisen typologia monipuolistaa keskustan asuntotarjontaa ja tekee keskusta-asumisesta houkuttelevaa erilaisille ihmisryhmille. Asuntotarjonnan monipuolistaminen ja loft-asuminen vanhoissa tehdasrakennuksissa tekee Nokiassta houkuttelevan vaihtoehdon nuorten ja työssäkäyvien asuinpaikkana. Kerrostalovaltaisilla olemassa olevilla alueilla on tutkittu mahdollisuuksia, joiden puitteissa taloyhtiöt voivat täydennysrakentaa tonttejaan samalla monipuolistaen keskustan rakennustypologiaa. Uusien alikulkuyhteyksien, pohjoispuolella jatkuvan kaupunkirakenteen ja parannettujen pyöräteiden ansiosta matkakeskuksen alue toimii kaupunginosia yhdistävänä linkkinä.

Nokian keskustan kehittämisen tavoitteena on, että keskustasta muodostuu viihtyisä ja elävä keskus, jonka tarjonta asukkaille on monipuolinen niin kaupan, palveluiden, vapaa-ajan tarjonnan ja myös työtilojen osalta. Keskustassa voi viettää aikaa ystävien ja perheen kanssa iltaisin ja viikonloppuisin sekä sisä- että ulkotiloissa. Erikoiskaupan, kahviloiden ja ravintoloiden sekä vapaa-ajan palveluiden tarjontaa lisätään. Myös toimistotiloja ja muita erilaisia ns. coworking-tiloja lisätään ja asuntotarjontaa monipuolistetaan. Keskustan kasvava asukaskehitys, korkeatasoinen kaupunkikuva ja nykyaikainen toimitilarajonta hyvien yhteyksien varrella edistävät koko kaupungin elinvoimaisuutta.

ENERGIATALOUDELLISUUS JA KESTÄVÄ KEHITYS

Suunnitelma tarjoaa Tampereen seudulle asuinpaikan, jossa asukkaat voivat torjua ilmastonmuutosta ruohonjuuritasolla. Tämä tavoite on johtavana ajatuksena sekä kaupunkirakenteen ja infrastruktuurin toteuttamisessa että henkilökohtaisina valintamahdollisuuksina ekologisen elämäntavan toteuttamisessa.

- Leijonanosa uudesta asuinrakentamisesta sijaitsee alle 600 m päässä rautatieasemalta, mikä kannustaa raideyhteyden käyttämiseen työmatka- ja asiointiliikenteessä. Raideliikenteen lisäksi suunnitelmassa on toteutettu laadukas ja kattava linja-autoliikenneverkosto.
- Tiivis kaupunkirakenne, jossa kävely- ja pyöräily-yhteydet toteutuvat sujuvasti ja laadukkaasti kannustaa autottomuuteen.
- Tulevaisuuden rakentamisvarantoa jätetty keskustan läheisyyteen, koska uusi rakentaminen on toteutettu vehreänä, mutta tiiviinä korttelirakenteena ja tiivistämällä olemassa olevia asuinalueita
- Kattava vihervaluoverkosto toimii myös luontevana osana hulevesien käsittelyä
- Osana pohjoisia asuinkortteleita toteutetaan ekologisen asumisen koalue.
- Asukkaiden ja muiden alueella liikkuvien osallistaminen ympäristönsä muokkaamiseen ja ekologisten tavoitteiden saavuttamiseen sitouttaa heitä ja luo yhteisöllisyyttä. Pirkkalaistorin yhteyteen sijoitettava taulu mittaa alueen viikoittaista energiankulutusta ja kannustaa asukkaita energian säästämiseen.

Kestävä kehitys ei koske pelkästään ekologisia arvoja. Sosiokulttuurinen kestävyys on suunnitelmassa huomioitu muun muassa tarjoamalla eri omistumuodoille soveltuvia asumistyyppisiä palveluasuntoja lofteihin sekä suunnittelemalla kaikki asunnot esteettömiksi. Työpaikka- ja vapaa-ajantoimintoja on sekoitettu asumisen lomaan, siten, että keskustassa liikkuu ihmisiä ympäri vuorokauden.

Panostamalla keskustan liiketiloihin ja sujuviin kulkuyhteyksiin ylläpidetään elävää kaupunkikeskustaa ja koko kaupungin taloudellisesti kestävää kehitystä. Tiiviisti rakennettu Nokia, jossa on tasapuolisesti eri tyyppistä asumista, kaupallisia ja julkisia palveluja sekä vapaa-ajan toimintoja on resilientti, muuntojoustava ja tulevaisuuteen varautunut kaupunki. Keskustan elinvoimaisuus hyödyttää koko kaupunkia.

KAUPPA JA PALVELUT

Nokian keskustan liiketilojen uudistamisen lähtökohtana on ollut toteuttaa Nokian keskustaan nykyistä kattavammat erikoiskaupan palvelut, jotta ostovoimasta suurempi osa jäisi omaan kuntaan. Kasvava asukasmäärä huomioiden on kaupallisten palveluiden tarjontaa mahdollista kasvattaa.

Keskustan kaupallista tarjontaa vahvistetaan tarjoamalla toimijoille uusia houkuttelevia ja ketjujen nykyiset sijaintivaatimukset täyttäviä liiketiloja. Pirkkalaistorin asemaa vahvistetaan kaupungin keskuksena ja torin varrelle sijoittuu kirjaston lisäksi uusi asumista ja kaupallisia palveluita yhdistävä liikekeskus. Liikekeskuksen kokonaisala on noin 13 000 m². Tilaratkaisut ovat joustavia ja mahdollistavat kaupan konseptien kehittämisen ja sen mukaan erilaisten toimintojen sijoittumisen tiloihin. Liikekeskuksen konseptissa on huomioitu mm. erilaiset yleistyvät noutopalvelut ja jo pitkään käynnissä ollut kehitystrendi kuluttajien kasvavista vaatimuksista. Pelkkä ostosten tekeminen yksinään ei enää riitä mielekkääksi vapaa-ajan vieton tavaksi vaan ostoksia tehdään entistä enemmän muun vapaa-ajan vieton lomassa. Näin ollen erikoiskaupan ja monipuolisen päivittäistavarakaupan tarjonnan lisäksi liikekeskukseen sijoittuu runsaasti erilaisia kahviloita ja ravintoloita sekä muita palveluita liittyen esimerkiksi terveyteen ja hyvinvointiin ja vapaa-ajan viettoon. Tavoitteena on, että Pirkkalaistorista muodostuu jälleen kaupunkilaisten olohuone ja tapahtumien keskipiste.

Pirkkalaistorin lisäksi uusia kaupallisia palveluita sijoitetaan matkakeskuksen yhteyteen, jossa tavoitteena on palvella ohikulkumatkustajia ja keskustan pohjoisosien asukkaita. Matkakeskus ei kilpaile erikoiskaupan tarjonnalla Pirkkalaistorin kanssa vaan sinne sijoittuu lähinnä

päivittäistavarakauppaa ja erilaisia päivittäisasiointipalveluita. Lähipalveluita on sijoitettu myös muualle suunnittelualueelle kasvavan asutuksen tarpeisiin.

Liikekeskus Prisman ja Yrittäjädudun alue varataan enemmän tilaa vaativalle kaupalle, joka ei suoranaisesti kilpaile Pirkkalaistorin tarjonnan kanssa. Yrittäjädudulla myös säilytetään toistaiseksi valtaosa alueen nykyisistä liike- ja toimitilarakennuksista. Tavoitteena on, että keskustassa on tarjolla myös vuokratasoltaan halvempia toimitiloja erilaisten omaleimaisten palveluiden tarpeisiin ja työpaikkoja mahdollistamaan.

VIHERILOJEN KETJU PARVEKKEELTA PUISTOON

Suunnitelmassa mahdollistetaan mieleenpainuvien ja toiminnallisesti monipuolisten vihertilasrjojen muodostumista hyödyntämällä ympäröivien viheralueiden parhaita ominaispiirteitä.

Alueen maisemarakennetta ja voimakasta topografian vaihtelua korostetaan asuntojen ja muun rakentamisen sijoittelussa ja suuntaamisessa sekä viheralueiden tilarakenteen ja palvelutarjonnan monipuolistamisessa. Viheralueilla tukeudutaan Nokian seudulla ominaisten jyrkkien ja lehtomaisten puronotkojen ja nykyisen ulkoilu- ja virkistysreitistön luonteen vahvistamiseen. Uudet avoimemmat viheralueet palveluineen täydentävät reitistöä.

Puronotkojen topografia muodostaa hienoja, pitkiä avautuvia ja siiloutuvia näkymiä. Tätä korostaa uuden rakentaminen sijoittuminen tiiviisti puronotkojen partaille. Suunnitelmassa esitettyjen parannusten myötä viheralueet ovat useamman arkiympäristössä paremmin saavutettavissa, esim. terveyskeskus keskeisen uuden kevyen liikenteen reitin varrella. Julkiset rakennukset nivotaan kiinteästi puistoalueiden palveluihin mm. liikennejärjestelyjä muuttamalla ja kaupunkirakennetta jäsentämällä. Pirkkalaistorin ja matkakeskuksen yhdistävät uudet kevyen liikenteen sillat ovat raikkaalla tavalla ikonisia. Ne luovat uusia mahdollisuuksia havainnoida Purpuistoa sillalla tai sen ali kulkien.

Nokianvirran töyräälle ja rannoille muodostetaan uusi vetovoimainen vapaa-ajan toiminta- ja kulttuurikeskus ulkoilutoimintoinen sekä palveluineen, joka yhdistyy sujuvasti keskustaan viheralueiden ja täydentyvän kaupunkirakenteen kautta.

LIIKKEELLÄ KESKUSTASSA

Autoliikenne

Liikenne ratkaisu perustuu ydinkeskustaa reunustavaan katukehään, joka mahdollistaa kapasiteetin vähentämisen, ajonopeuksien laskemisen ja tätä kautta myös turvallisuuden paranemisen kehän sisäpuolella. Katukehän roolia vahvistetaan mm. liittymäratkaisuilla, kehäopastuksella sekä yhtenäisellä katuilmella, kuten materiaaleilla ja valaistuksella.

Rounionkatu suunnittelun pohjoisreunassa toimii uutena osana katukehää. Kehän laajentaminen radan pohjoispuolelle mahdollistaa keskustarakenteen laajenemisen radan pohjoispuolelle sekä vähentää matkakeskuksen ja keskustan välistä estevaikutusta. Nokian valtatie rooli muuttuu pääkadusta keskustan kokoojakaduksi. Kadun roolin muuttaminen edellyttää kapasiteetin pienentämistä mm. katupoikkileikkausta muuttamalla (1+1) sekä liittymäjärjestelyjä katukehän liittymissä. Katukehän länsiosaan esitetään uusi yhteys ratakäytävän ali. Väylä kytkeytyy pohjoisosastaan Rounionkatuun ja eteläosastaan Paperitehtaankatuun. Katukehän sisäpuolisella liikenneverkolla autoliikenteen kapasiteettia rajoitetaan ja kävelypainotteisuutta lisätään.

Pysäköinti

Matkakeskuksen ja ydinkeskustan yhteyteen toteutettava rakenteellinen pysäköinti vähentää autopaikkatarvetta kadulla ja mahdollistaa jalankulkijoille ja pyöräilijöille varatun tilan kasvattamisen sekä turvallisemman ja esteettömämmän liikkumisen. Molempiin laitoksiin liittyvä opastus toteutetaan katukehältä.

Pirkkalaistorin alle sijoittuva, noin 650 autopaikkaa käsittävän pysäköintilaitoksen vaikutusalue kattaa keskeisimmät keskustapalvelut. Matkakeskuksen yhteyteen sijoittuva pysäköintilaitokseen sijoittuu 280 autopaikkaa, jotka palvelevat liityntä- ja asiointipysäköintiä. Terveyskeskuksen pysäköintiä varten on suunniteltu pysäköintilaitos, joka liittyy uuteen tuetun asumisen rakennukseen. Matkakeskuksen lähistöllä pysäköintinormina on käytetty 1ap/120m² ja muilla alueilla 1ap/90m².

Merkittävimmät pyöräpysäköintikohteet sijaitsevat ydinkeskustassa keskeisten palvelukohteiden (tori, kirjasto, uimahalli jne.) edustoilla. Matkakeskuksen yhteydessä varaudutaan liityntäpyöräilyyn sijoittamalla katoksellista pyöräpysäköintiä molemmiin puoliin rataa. Matkakeskuksen sisälle toteutetaan lisäksi lämmin pyöränsäilytystila pitkäaikaista pysäköintiä varten.

Joukkoliikenne

Uusi matkakeskus toimii joukkoliikennejärjestelmän ytimenä yhdistäen juna-, bussi- ja taksiliikenteen yhdeksi toimivaksi matkakeskuskokonaisuudeksi. Seudullinen joukkoliikennejärjestelmä perustuu lähijunaliikenteeseen sekä sitä palvelemaan liityntäliikenteeseen (jalan, pyörällä, bussilla). Kaupunginosien ja matkakeskuksen välille toteutetaan linja-autoliikenteeseen perustuva syöttöliikenne, joka operoi tiheällä vuorovälillä. Heilurilinjoin perustuva syöttöliikenne yhdistää matkakeskuksen, Pirkkalaistorin ja eri kaupunginosat toisiinsa.

Junaliikennettä täydentävä seutubussiliikenne ja pikavuoroliikenne johdetaan suoraan matkakeskuksen kautta. Etelä-Nokialla seudullinen Tampereelle suuntautuva joukkoliikenne perustuu nykyiseen tapaan valtatieä 12 hyödyntävään pikavuoroliikenteeseen.

Kävely ja pyöräily

Matkakeskuksen ja ydinkeskustan välinen saavutettavuus jalan ja pyörällä on keskeisessä asemassa, jotta matkakeskus sekä sitä ympäröivä maankäyttö yhdistyisi luontevana osaksi Nokian ydinkeskustaa. Em. kohteiden saavutettavuutta on parannettu mm. ulottamalla matkakeskus aukioineen ydinkeskustan suuntaan, linjaamalla Nokian valtatie uudelleen matkakeskuksen editse sekä toteuttamalla uudet suorat siltayhteydet puiston halki. Pyöräilyn pääreiteille toteutetaan jalankulusta ja autoliikenteestä erotellut reitit.

UUDEN RAKENTAMISEN MÄÄRÄ / YHTEENVETO

Asuntoja	250 000 k-m²
Liiketilaja yht.	25 000 k-m²
- puretut liiketilat	- 17 000 k-m ²
Toimitilaa	58 000 k-m²
Julaiset palvelut ja kulttuuritilat	7 000 k-m ²
Yhteensä	340 000 k-m²